

*Maistraattien eräät henkilörekisterit ja
siviilivihkimispalvelujen kehittäminen*

Tiivistelmä lausunnoista

LAUSUNTOJA JA SELVITYKSIÄ 2004:8

*Maistraattien eräät henkilörekisterit ja
siviilivihkimispalvelujen kehittäminen*

Tiivistelmä lausunnoista

ISSN 1458-7149
ISBN 952-466-205-1
Oikeusministeriö
Helsinki

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä
10.3.2004

<p>Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)</p> <p>Maaria Leskelä</p>	<p>Julkaisun laji lausuntotiivistelmä</p>		
	<p>Toimeksiantaja Oikeusministeriö</p>		
	<p>Toimielimen asettamispäivä</p>		
<p>Julkaisun nimi Maistraattien eräät henkilörekisterit ja siviilivihkimispalvelujen kehittäminen Tiivistelmä lausunnoista</p>			
<p>Julkaisun osat</p>			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Oikeusministeriö asetti 13.2.2003 Oikeusrekisterikeskuksen ja Väestörekisterikeskuksen työnjakoa rekisterien ylläpidossa selvittelevän työryhmän. Työryhmän määräaika päättyi 31.10.2003.</p> <p>Työryhmä esitti, että säädetään uusi laki maistraattien eräistä henkilörekistereistä. Lakiin siirrettäisiin avioehtoasioiden ja lahjoitusasioiden rekisterimenettelyä koskevat säännökset, jotka ovat tällä hetkellä avioliittolaissa ja lahjanlupauslaissa. Lakiin esitettiin otettavaksi myös säännökset uudesta testamenttirekisteristä.</p> <p>Lisäksi työryhmä esitti avioliittolain muuttamista siten, että siviilivihkimisistä voitaisiin periä maksu silloin, kun se tapahtuu virka-ajan ja -paikan ulkopuolella. Vihkijälle maksettaisiin erillinen palkkio silloin, kun toimitus tapahtuu virka-ajan ulkopuolella. Tavoitteena olisi laajentaa siviilivihkimispalveluja virka-ajan ulkopuolella, jotta tarjonta vastaisi paremmin kysyntää.</p> <p>Työryhmä on laatinut työstään mietinnön Maistraattien eräät henkilörekisterit ja siviilivihkimispalvelun kehittäminen (työryhämietintöjä 2003:10). Mietinnöstä saatiin 37 lausuntoa.</p> <p>Lausunnoissa kannatettiin yleisesti uuden lain säätämistä. Testamenttirekisterin perustamista kannatettiin myös periaatteessa. Osa kuitenkin katsoi, että pääongelmana on testamentin säilyttäminen ja että testamenttirekisterin perustamista tulisi harkita vasta perintökaaren kokonaisuudistuksen yhteydessä.</p> <p>Vihkimispalvelujen osalta lausunnon antajat suurelta osin suhtautuivat myönteisesti avioliittolain muutokseen ja siihen, että vihkijälle maksettaisiin palkkio. Useat lausunnon antajat kiinnittivät huomiota kuitenkin mahdollisiin käytännön ongelmiin ja siihen, että maksettavan palkkion tulisi olla riittävän suuri, jotta vihkiöitä saataisiin riittävästi.</p>			
<p>Avainsanat: (asiasanat) Väestörekisterikeskus, Oikeusrekisterikeskus, maistraatti, siviilivihkiminen, parisuhteen rekisteröinti, avioehtoasiainrekisteri, lahjoitusasiainrekisteri, holhousrekisteri, testamentti</p>			
<p>Muut tiedot Oskari-numero OM 2/012/2003 HARE-numero OM005:00/2003</p>			
<p>Sarjan nimi ja numero Lausunnot ja selvityksiä 2004:8</p>	<p>ISSN 1458-7149</p> <p>ISBN 952-466-205-1</p>		
<p>Kokonaissivumäärä 23</p>	<p>Kieli suomi</p>	<p>Hinta</p>	<p>Luottamuksellisuus julkinen</p>
<p>Jakaja Oikeusministeriö</p>	<p>Kustantaja Oikeusministeriö</p>		

PRESENTATIONSBLAD

JUSTITIEMINISTERIET

Utgivningsdatum
10.3.2004

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Maaria Leskelä	Typ av publikation Sammandrag av utlåtanden		
	Uppdragsgivare Justitieministeriet		
	Datum då organet tillsattes		
Publikation (även den finska titeln) Vissa av magistraternas personregister och utveckling av möjligheterna till borgerlig vigsel (Maistraattien eräät henkilörekisterit ja siviilivihkimispalvelujen kehittäminen)			
Publikationens delar			
<p>Referat</p> <p>Justitieministeriet tillsatte den 13 februari 2003 en arbetsgrupp för att utreda arbetsfördelningen mellan Rättsregistercentralen och Befolkningsregistercentralen vid förande av register. Arbetsgruppen mandattid gick ut den 31 oktober 2003.</p> <p>Arbetsgruppen föreslog en ny lag om vissa av magistraternas personregister. Till lagen skall enligt förslaget överföras de bestämmelser om registerföring som för närvarande ingår i äktenskapslagen och lagen om gåvoutfästelser. Arbetsgruppen föreslog även att i lagen skall skrivas in bestämmelser om inrättande av ett testamentsregister.</p> <p>Vidare föreslog arbetsgruppen att äktenskapslagen ändras så att en avgift kan tas ut för borgerlig vigsel då vigseln äger rum utanför tjänstetid och tjänstestället. Vigselförrättaren betalas särskilt arvode, då vigseln förrättas utanför tjänstetid. Syftet med ändringen är att utvidga möjligheterna till borgerlig vigsel utanför tjänstetid för att utbudet bättre skall motsvara efterfrågan.</p> <p>Arbetsgruppen har utarbetat betänkandet Vissa av magistraternas personregister och utveckling av möjligheterna till borgerlig vigsel (arbetsgruppsbetänkanden 2003:10) om sitt arbete. Om betänkandet inkom 37 utlåtanden.</p> <p>Remissinstanserna ställde sig i allmänhet bakom förslaget till en ny lag. Också inrättandet av ett testamentsregister vann i princip gehör. En del ansåg dock att det största problemet var förvaringen av testamenten och att ett testamentsregister bör övervägas först i samband med totalreformen av ärvdabalken.</p> <p>I fråga om möjligheterna till borgerlig vigsel förhöll sig merparten av remissinstanserna positiva till ändringen av äktenskapslagen och arvodet till vigselförrättaren. Flera av remissinstanserna påpekade dock att vissa praktiska problem kunde uppstå och att arvodet måste vara tillräckligt stort för att tillräckligt många vigselförrättare skall ställa upp.</p>			
<p>Nyckelord</p> <p>Befolkningsregistercentralen, Rättsregistercentralen, magistraten, borgerlig vigsel, registrering av parförhållande, registret över äktenskapsförord, gåvoregistret, registret över förmynderskapsärenden, testamente</p>			
Övriga uppgifter			
Oskari-nummer OM 2/012/2003 HARE-nummer OM005:00/2003			
Seriens namn och nummer Justitieministeriet, Utlåtanden och utredningar 2004:8		ISSN 1458-7149	ISBN 952-466-205-1
Sidoantal 23	Språk finska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Justitieministeriet		Förlag Justitieministeriet	

MAISTRAATTIEN ERÄÄT HENKILÖREKISTERIT JA SIVILIVIIHKIMIS- PALVELUJEN KEHITTÄMINEN

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO.....	2
2. EHDOTUS LAIKSI MAISTRAATTIEN ERÄISTÄ HENKILÖREKISTEREISTÄ...2	
2.1. Rekisterilaki.....	2
2.2. Testamenttirekisteri.....	4
3. SIVILIVIIHKIMISPALVELUJEN KEHITTÄMINEN.....	5
4. OMAVARAISUUSTODISTUS JA HOLHOUSASIOIDEN REKISTERI.....	6
5. LAUSUNNONANTAJAKOHTAISET KANNANOTOT.....	7
5.1. Rekisterilaki.....	7
5.2. Testamenttirekisteri.....	8
5.3. Vihkimispalvelujen kehittäminen.....	11

LIITE **Viranomaiset ja yhteisöt, joilta pyydettiin lausunto ja jotka antoivat lausunnon**

1. JOHDANTO

Oikeusrekisterikeskuksen ja väestörekisterikeskuksen työnjakoa rekisterien ylläpidossa selvittelevä työryhmä asetettiin 13.2.2003 ja sen määräaika päättyi 31.10.2003. Työryhmä luovutti mietintönsä Maistraattien eräät henkilörekisterit ja siviilivihkimispalvelujen kehittäminen (työryhämietintö 2003:10) oikeusministeriölle 3.12.2003.

Mietinnöstä on pyydetty lausunnot yhteensä 71 viranomaiselta ja yhteisöltä mukaan lukien kaikki maistraatit. Pyydettyjä lausuntoja annettiin yhteensä 37, joista maistraatteja oli 14 ja käräjäoikeuksia 9. Palkansaajajärjestö Pardia ry toimitti Valtion toimihenkilöliitto VALTO ry:n asiasta laatiman lausunnon, johon se yhti. Lisäksi Helsingin vapaa-ajattelijat ry esitti näkemyksiään vihkimispalveluista omasta aloitteestaan. Luettelo lausunnonantajista on tämän yhteenvedon liitteenä.

Työryhmä esitti, että säädettäisiin uusi laki maistraattien eräistä henkilörekistereistä, johon koottaisiin hajallaan olevat säännökset avioehtoasioiden ja lahjoitusasioiden rekisteröintimenettelystä. Laki sisältäisi myös säännökset testamenttirekisteristä.

Työryhmä esitti lisäksi avioliittolain muuttamista siten, että siviilivihkimisestä ja parisuhteen rekisteröinnistä virka-ajan ja virkapaikan ulkopuolella voitaisiin periä maksu. Tarkoituksena olisi, että samalla vihkipäälle ja parisuhteen rekisteröijälle maksettaisiin toimituksesta palkkio silloin, kun se tapahtuu virka-ajan ulkopuolella. Tavoitteena olisi vihkimispalvelujen laajentaminen vastaamaan paremmin kysyntää.

Lausunnon antajat ovat ottaneet eniten kantaa testamenttirekisteriä ja siviilivihkimispalvelujen kehittämistä koskeviin kysymyksiin.

Kappaleissa 2 - 4 esitellään työryhmän keskeiset ehdotukset ja yhteenvedo niistä annetuista lausunnoista. Kappaleessa 5 on lausunnon antajien keskeisimmät kannanotot lausunnonantajakohtaisesti rekisterilaita, testamenttirekisteristä ja vihkimispalvelujen kehittämisestä.

2. EHDOTUS LAIKSI MAISTRAATTIEN ERÄISTÄ HENKILÖREKISTEREISTÄ

2.1. Rekisterilaki

Työryhmä on ehdottanut, että säädettäisiin uusi laki maistraattien eräistä henkilörekistereistä (rekisterilaki). Lakiin koottaisiin avioehtoasioiden ja lahjoitusasioiden rekisteröintimenettelyä koskevat säännökset. Materiaaliset säännökset säilyisivät edelleen avioliittolaisissa ja lahjanlupauslaissa. Lakiin otettaisiin myös säännökset uudesta testamenttirekisteristä.

Samalla rekisteriin talletettavia henkilötietoja koskevat säännökset siirrettäisiin asetustasolta lain tasolle ja rekistereitä koskevia julkisuussäännöksiä täsmennettäisiin.

Ehdotuksen mukaan valtakunnallisen rekisterin ylläpitäjinä toimisivat Oikeusrekisterikeskuksen sijasta maistraatit. Rekisterin teknisestä toimivuudesta vastaavasta viranomaisesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Mietintöön sisältyvässä asetusluonnoksessa ehdotetaan, että tällaisena viranomaisena toimisi väestörekisterikeskus.

Osituskirjojen ja lahjoitusten kuuluttamismenettelystä luovuttaisiin. Kuuluttamiseen ei ole enää tarvetta, koska kuulutuksella julkaistavista tiedoista on mahdollista saada tietoja helposti selaimen perustuvan käyttöliittymän avulla, puhelimitse tai kirjallisesti.

Ehdotukseen sisältyy lisäksi avioliittolain 43 §:n 2 momentin muuttaminen siten, että maistraatin ei tule enää avioehtosopimusta rekisteröidessään selvittää, onko avioliitto purkautunut tai onko avioero vireillä.

Työryhmä on arvioinut, että rekisterien tekninen uudistaminen aiheuttaa 150 000 euron kustannukset, minkä lisäksi testamenttirekisterin perustamisesta aiheutuisi 50 000 euron kustannukset.

Lausunnonantajista 15 on ilmoittanut suhtautuvansa myönteisesti uuden lain säätämiseen siltä osin kuin se koskee avioehto- ja lahjoitusasioiden rekistereitä. Kukaan lausunnonantajista ei ole vastustanut uuden lain säätämistä. Tietosuoja-valtuutettu ja oikeusministeriön lainvalmisteluosasto ovat esittäneet lakia koskevia yksityiskohtaisia kannanottoja, joiden pääkohdat esitellään tarkemmin kohdassa 5.1.

Sisäasiainministeriö on ilmoittanut kannattavansa uuden lain säätämistä, mutta katsoo että valtioneuvoston asetuseräluonnoksesta tulee poistaa maininta siitä, että rekisterin yleisestä toimivuudesta vastaa Väestörekisterikeskus. Sisäasiainministeriössä selvitetään, tulisiko tehtävä antaa Väestörekisterikeskukselle, jollekin lääninhallitukselle vai jollekin maistraatille.

Kuulutusmenettelystä luopumiseen oli kiinnittänyt huomiota erikseen kuusi lausunnon antajaa. Kaikki katsoivat, että kuulutusmenettely on nykyoloissa tarpeeton. Tätä mieltä olivat Itä-Suomen lääninhallitus, Suomen asianajajaliitto, kaksi maistraattia ja kaksi käräjäoikeutta. Lausuntoa pyydettiin myös Luottomies - Krediittämiehen r.y.:ltä, Suomen Asiakastieto Oy:ltä ja Suomen Pankkiyhdistykseltä. Kaksi viimeksi mainittua antoivat lausunnon työryhmän mietinnöstä, mutta eivät lausuneet kuulutusmenettelyn osalta erikseen mitään.

Avioliittolain 43 § 2 momentin muuttamisen oli ottanut kantaa erikseen kaksi maistraattia, jotka kannattivat ehdotusta.

Taloudellisiin kysymyksiin olivat ottaneet kantaa sisäasiainministeriö, valtiovarainministeriö ja Väestörekisterikeskus. Väestörekisterikeskus katsoo, että rekisterien siirto aiheuttaa kustannuksia, jotka lain toteutuessa rasittavat sisäasiainministeriön hallinnonalaa. Mietinnöstä puuttuvat rekisterin jatkuvat käyttökustannukset, jotka ovat arviolta noin 30 000 euroa vuodessa. Lisäksi kulut rekisterien henkilötietojen päivityksestä väestötietojärjestelmästä ovat arviolta noin 10 000 euroa vuodessa. Väestörekisterikeskus esittää, että sisäasiainministeriö ja oikeusministeriö neuvottelevat keskenään rahoituksen järjestämisestä.

Sisäasiainministeriö katsoo, että Oikeusrekisterikeskukselta vapautuvat varat tulisi siirtää rekisterihallinnon momentille. Valtiovarainministeriö on lausunut, että rekisterien ylläpidon järjeistämisen tulisi johtaa toiminnan tehostumisen myötä myös selkeisiin kustannussäästöihin. Tämä analyysi puuttuu mietinnöstä. Ministeriö on katsonut, että todetut kustannussäästöt tulee selvittää ja ottaa huomioon, kun tehdään lopullista kokonaisarviota taloudellisista vaikutuksista. Pääsääntönä on, että tehtävien siirtyessä toiselle hallinnonalalle myös tehtävän edellyttämät resurssit siirtyvät. Joka tapauksessa kustannukset on sovitettava yhteen hallinnonalojen vuosille 2004-2007 hyväksytyjen kehysten puitteissa.

Rauman maistraatti on katsonut, että resurssien lisäämiseen tulisi kiinnittää huomiota. Maistraatin tehtävät ovat jatkuvasti laajentuneet ja mietinnön ehdotukset jatkavat samalla linjalla.

Paraisten käräjäoikeus on toivonut, että rekisterin tiedot olisivat saatavilla myös ruotsinkielisinä.

2.2. Testamenttirekisteri

Maistraattien eräistä henkilörekistereistä annettavaan lakiin sisältyisi myös säännökset testamenttirekisteristä. Rekisteri olisi lakisääteinen mutta vapaaehtoinen. Valtakunnalliseen rekisteriin merkittäisiin tieto testamentista ja sen säilyttämispaikasta. Tiedot olisivat salassa pidettäviä testamentin tekijän kuolemaan saakka. Tietoja voitaisiin käyttää henkilön kuoleman jälkeen sen selvittämiseksi, oliko henkilö tehnyt testamentin ja missä testamenttia on tarkoitus säilyttää. Rekisteröinnillä ei olisi testamenttia koskevia oikeudellisia vaikutuksia.

Työryhmä on ehdottanut lisäksi, että perintökaaren kokonaisuudistuksen yhteydessä selvitetään mahdollisuutta siihen, että rekisteröinnin lisäksi testamentin tekijöille tarjottaisiin myös testamentin säilyttämispalvelua. Samalla olisi mahdollista selvittää voisiko maistraatissa toimiva julkinen notaari toimia yksin testamentin todistajana, säilyttäjänä ja rekisteröijänä.

Lausunnonantajista 23 otti kantaa erikseen testamenttirekisteriin. Näistä 11 on suhtautunut myönteisesti ehdotukseen joko ilman varauksia tai muutamain muutosehdotuksin. Osa on lisäksi viitannut tarpeeseen selvittää testamentin tallettamismahdollisuudet myöhemmin ja julkisen notaarin mahdollisuuden todistaa yksinään testamentti oikeaksi. Myönteisesti ehdotukseen ovat suhtautuneet oikeusministeriön lainvalmisteluosasto, Suomen pankkiyhdistys, Itä-Suomen lääninhallitus, viisi käräjäoikeutta ja kolme maistraattia.

Myönteisiä kannanottoja perusteltiin muun muassa sillä, että rekisterin avulla voitaisiin edistää testamenttien löytymistä ja siten testamentintekijöiden viimeisen tahdon toteutumista. Rekisteri poistaisi tarpeen tallettaa testamentteja käräjäoikeuteen ja samalla poistuisi ongelma siitä, että käräjäoikeuden diaaritiedot ovat julkisia.

Oikeusministeriön lainvalmisteluosasto ja Itä-Suomen lääninhallitus katsoivat, että laissa tulisi säätää erikseen myös testamentin peruuttamisen rekisteröinnistä. Lainvalmisteluosaston mielestä maistraattien tulisi ottaa vastaan jäljennös testamentista. Lisäksi lainvalmisteluosasto esitti useita lähinnä teknisluontoisia muutoksia lakiehdotukseen. Itä-Suomen lääninhallitus katsoi, että rekisteröinnillä tulisi olla enemmän oikeutta luovaa merkitystä. Esimerkiksi muotovirheellistä testamenttia ei tulisi rekisteröidä.

Muut 12 lausunnonantajaa suhtautuivat kielteisesti testamenttirekisterin perustamiseen ehdotetussa muodossa. Testamenttirekisteriä sinänsä pidettiin tarpeellisena, mutta pääongelmana pidettiin testamentin säilyttämistä. Pelkkä tieto testamentin olemassa olosta rekisteröintihetkellä ei usean lausunnon antajan mielestä riitä. Suurin ongelma on sen sijaan se, miten testamentti säilyy ja miten testamentin saajat saavat testamentin haltuunsa tekijän kuoleman jälkeen. Työryhmän esittämä malli ei anna ratkaisua kyseiseen ongelmaan. Lausunnonantajista kahdeksan esitti, että rekisterin perustaminen tulisi siirtää harkittavaksi perintökaaren kokonaisuudistuksen yhteydessä, jolloin voitaisiin ottaa huomioon muun muassa testamentin säilyttämistarpeeseen liittyvät kysymykset.

3. SIVIILIVIHKIMISPALVELUJEN KEHITTÄMINEN

Työryhmä on esittänyt, että avioliittolakiin otettaisiin säännös, jonka mukaan siviilivihkimisestä tai parisuhteen rekisteröimisestä virkapaikan ja -ajan ulkopuolella voitaisiin periä asiakkaalta maksu. Lisäksi vihkijälle tai parisuhteen rekisteröijälle maksettaisiin palkkio silloin, kun toimitus tapahtuu virka-ajan ulkopuolella. Vihkiminen tai parisuhteen rekisteröinti virka-ajan ja virkapaikan ulkopuolella perustuisi asiakkaiden kanssa tehtävään sopimukseen ja olisi näin vihkijälle tai parisuhteen rekisteröijälle vapaaehtoista. Avioliittoon vihkiminen ja parisuhteen rekisteröinti säilyisivät maksuttomana ja virkavelvollisuuden kuuluvana palveluna silloin, kun se toimitetaan virkapaikalla normaalina virastotyöaikana.

Ehdotuksen tavoitteena on lisätä siviilivihkimis- ja parisuhteen rekisteröimispalveluja virka-ajan ja -paikan ulkopuolella vastaamaan paremmin palvelun kysyntää. Tämä edellyttää työryhmän näkemyksen mukaan avioliittolain muutoksen ja vihkijälle maksettavan palkkion maksamisen lisäksi paikallista yhteistyötä käräjäoikeuksien ja maistraattien kesken.

Lausunnonantajista 29 otti kantaa vihkimispalvelujen kehittämiseen. Näistä 16 ilmaisi suhtautuvansa myönteisesti siviilivihkimispalvelujen laajentamiseen ehdotuksen mukaisella tavalla. Näitä olivat sisäasiainministeriö, valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, Itä-Suomen lääninhallitus, Suomen henkikirjoittajayhdistys, Suomen asianajajaliitto, 6 maistraattia ja 4 käräjäoikeutta. Useat myönteisesti suhtautuneet tahot kiinnittivät lausunnoissaan huomiota kuitenkin muun muassa käytännön järjestelyihin liittyviin ongelmiin.

Ehdotusta vastusti Turunmaan maistraatti sekä Pardia ry. Niiden mielestä siviilivihkimispalvelujen kehittämiseksi esitetyllä tavalla ei ole riittäviä perusteita. Myös Helsingin maistraatti on suhtautunut epäilevästi ehdotukseen ja katsonut, että vihkimispalvelujen järjestämisestä työajan ulkopuolella ei voida laskea sen varaan, että yksittäinen virkamies hoitaa niitä vapaa-aikanaan, vaan asia tulee hoitaa työaikalakia muuttaen ja virkaehtosopimusmenettelyin. Lahden maistraatti ja Kokkolan käräjäoikeus katsoivat, että maksun perimisellä ja palkkion maksamisella ei voida parantaa palvelujen saatavuutta.

Muut lausunnonantajat eivät ottaneet selkeästi kantaa puolesta tai vastaan, mutta toivat esille lähinnä käytännön järjestelyihin liittyviä ongelmia. Vihkimisen säilymistä vapaaehtoisena virka-ajan ja paikan ulkopuolella korosti muista lausunnonantajista kaksi maistraattia ja kaksi käräjäoikeutta. Myönteisesti suhtautuneista asiaan kiinnitti huomiota yksi maistraatti ja käräjäoikeus sekä Suomen henkikirjoittajien yhdistys. Lisäksi osa lausunnonantajista piti tärkeänä yhteistyötä maistraattien ja käräjäoikeuksien kesken.

Muista lausunnonantajista neljä kiinnitti huomiota siihen, että palkkion tulee olla riittävän suuri, jotta siviilivihkijöitä löytyy riittävästi. Samaan asiaan kiinnitti myös myönteisesti suhtautuneista kaksi maistraattia, yksi käräjäoikeus ja Suomen henkikirjoittajien yhdistys. Lisäksi Käräjäoikeustuomarit ry:n mielestä vihkimisestä maksettava palkkio tulisi sitoa vihkijän todelliseen tuntipalkkaan ylityökorvauksineen. Jos palkkiossa kuitenkin päädytään kiinteään palkkioon, sen tulisi olla lauantaisin 300 euroa ja 400 euroa sunnuntaisin. Turun käräjäoikeuden ehdotuksen mukaan vihkijälle maksettavan palkkion tulisi olla 170 euroa/vihkiminen

Neljä lausunnon antajaa suhtautui epäilevästi siihen, että vihittäviltä perittäisiin maksu vihkitoituksesta. Näkemystä perusteltiin lähinnä kansalaisten yhdenvertaisuudella. Suomen asianajajaliitto ja Lahden käräjäoikeus pitivät maksun perimistä kohtuullisena. Valtiovarainministeriö on todennut, että palvelusta aiheutuvat kustannukset tulee kattaa täysimääräisesti palvelusta perittävillä maksuilla. Myös sisäasiainministeriö

on katsonut, että palvelun tulee olla maistraateille ja käräjäoikeuksille kustannusneutraalia toimintaa, minä vuoksi asiakkaalta perittävän maksun tulee kattaa vihkiäälle suoritettavan toimituspalkkion.

Seitsemän lausunnonantajaa oli ottanut kantaa myös siihen, kenellä tulisi olla vihkimisoikeus. Kolme maistraattia esitti, että vihkimisen voisi suorittaa maistraatin päällikkö tai hänen määräämänsä oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut henkilö. Tätä perusteltiin muun muassa sillä että henkikirjoittajan virkanimike on muuttumassa ja että tällä tavoin lisättäisiin vihkiäjien määrää. Myös palkansaajajärjestö Pardia ry katsoi, että muillakin maistraatin virkamiehillä kuin henkikirjoittajilla tulisi olla oikeus vihkiä, jotta palvelut saataisiin turvattua. Lapin käräjäoikeus katsoi, että ainakin Lapissa vihkiäjiä tarvittaisiin lisää ja tästä syystä vihkimisoikeus voitaisiin antaa esimerkiksi julkisille oikeusavustajille tai julkisille notaareille. Paraisten käräjäoikeus ehdotti, että vihkimisoikeus annettaisiin myös notaareille.

Lisäksi Helsingin vapaa-ajattelijat katsoivat, että lain muutoksen yhteydessä tulisi harkita vihkimisoikeuden myöntämistä uskonnottomille katsomusyhteisöille. Enää ei ole perusteltua, että vihkimisoikeus on ainoastaan uskonnollisilla yhteisöillä ja valtiolla.

4. OMAVARAISUUSTODISTUS JA HOLHOUSASIOIDEN REKISTERI

Työryhmä on esittänyt, että holhustoimesta annettua lakia muutettaisiin siten, että Väestörekisterikeskuksella olisi oikeus myöntää lupa saada teknisen käyttöyhteyden välityksellä tietoja sellaiselle taholle, joka tarvitsee toiminnassaan jatkuvasti rekisterin tietoja

Lisäksi työryhmä on ehdottanut harkittavaksi, voitaisiinko lupahallintoa koskevassa lainsäädännössä luopua omavaraisuustodistusten vaatimisesta. Jos viranomainen tarvitsee tietoja, sen tulisi hankkia ne itse valtakunnallisesta rekistereistä.

Yhteensä 16 lausunnonantajaa oli ottanut kantaa ehdotuksiin ja niitä kannatettiin yleisesti. Holhustoimilain muuttamista kannatti erikseen kahdeksan lausunnonantajaa. Niistä Kemin maistraatti kuitenkin totesi, että rekisteritietojen luovuttaminen muille kuin viranomaisille maistraattien rekistereistä ja holhousasioiden rekistereistä olisi esityksen mukaan mahdollista samoin perustein kuin viranomaisillekin ja ehdottaa, että tulisi harkita arkaluontoisten tietojen osalta rajoituksia luovutettaviin tietoihin. Suomen asiakastieto Oy piti lausunnoissaan tärkeänä, että muutoksen yhteydessä ratkaistaan myös se, miten rekisterinpidossa toteutetaan mm. luottotietotoimintaan liittyvä velvollisuus pitää rekisteriä myös siitä, kenelle tietoja rekistereistä luovutetaan.

Pardia ry ja Turunmaan maistraatti ovat kiinnittäneet huomiota siihen, että maistraattien ja Väestörekisterikeskuksen välisen tulojaon tulisi vastata niiden välistä tehtäväjakoa.

5. LAUSUNNONANTAJAKOHTAISET KANNANOTOT

5.1. Rekisterilaki

Tietosuojavaltuutettu

Tietosuojavaltuutettu on pitänyt työryhmän näkökohtia ja ehdotuksia yleisesti ottaen hyvin tarpeellisina ja perusteltuina. Sääntelyn toteuttamistapaa hän sen sijaan ei ole pitänyt parhaana mahdollisena, vaikka siihen sisältyvätkin henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset pääosin asianmukaisesti.

Lakiluonnoksen mukaan olisi kysymys valtakunnallisesta henkilörekisteristä. Rekisterinpitäjäksi esitetään maistraatteja, jotka eivät ole valtakunnallisia viranomaisia. Tällöin ei olisi kysymys valtakunnallisesta rekisteristä vaan valtakunnallisesti toimivasta tietojärjestelmästä, joka muodostuu maistraattien alueellisesti pitämistä henkilörekistereistä. Rekisterinpitäjinä olisivat siis maistraatit oman toimialueensa osalta. Tietosuojavaltuutetun näkemyksen mukaan sääntelyä on tarpeen muuttaa tältä osin. Lisäksi tietojärjestelmän toimivuudesta vastaavasta viranomaisesta tulisi säätää lain tasolla. Väestörekisterikeskus on tältä osin kannatettava viranomainen.

Lakiluonnoksen mukaan maistraatit ovat rekisterinpitäjiä. Jos tarkoituksena on, että maistraatit voisivat saada tietoja toisten maistraattien rekistereistä ja mahdollisesti luovuttaa niistä tietoja, asiasta tulisi nimenomaisesti säätää. Jos jokin maistraatti voisi päättää tietojen luovuttamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla, olisi hyvä säätää laintasolla ko. maistraatti nimeltä mainiten.

Tietosuojavaltuutetun näkemyksen mukaan ei ole perusteita eikä tarvettakaan poiketa julkisuuslain 16.3 §:stä.

Lisäksi tietosuojavaltuutettu on esittänyt lakiin rakenteellisia muutoksia, jotka noudattavat väestötietolain mukaista menettelyä. Säännöksestä tulisi käydä ilmi, miksi maistraatilla on oikeus saada tietoja väestötietojärjestelmästä.

Tietojen säilyttämisen osalta tietosuojavaltuutettu katsoo, että tulisi arvioida, onko pysyvä säilyttäminen tarpeen ainakaan kaikilta osin. Omana kysymyksenään on tarpeen selvittää, kuinka kauan aineistoa on perusteltua säilyttää aktiivirekisterissä ottaen huomioon, ettei kenenkään yksityisyyttä saa perusteettomasti vaarantaa. Asiasta ei ole välttämätöntä säätää laissa.

Sisäasiainministeriö

Sisäasiainministeriö kannattaa erillisen lain säätämistä. Hallituksen esitysluonnoksen 1 §:stä tulisi poistaa maininta siitä, että rekisterin yleisestä toimivuudesta vastaa Väestörekisterikeskus. Sisäasiainministeriössä selvitetään, tulisiko tehtävä antaa Väestörekisterikeskukselle, jollekin lääninhallitukselle vai jollekin maistraatille.

Oikeusministeriön lainvalmisteluosasto

Lakiehdotuksen rakennetta tulisi harkita uudelleen. Suurin osa lakiehdotuksen 1 lukuun otetuista yleisistä säännöksistä olisi luonteeltaan sellaisia, että ne olisi selkeämpää sijoittaa vasta yksittäisiä rekistereitä koskevien säännösten jälkeen lain 5 lukuun, jolloin sille tulisi antaa myös otsikko.

Lainvalmisteluosasto katsoo, että ehdotetun 3 §:n mukaan maistraatilla olisi oikeus saada rekisterinpittoa varten väestötietojärjestelmästä tiedot muun ohella henkilön osoitteesta ja muista yhteystiedoista. Maist-

raatin oikeuden saada tietoja ei kuitenkaan tarvinne koskea osoitteita ja muita yhteystietoja. Lisäksi 4 §:ään ehdotetaan luonteeltaan lakitekniisiä korjauksia.

Lainvalmisteluosasto toteaa, että ehdotetun 10 §:n 2 kohdan mukaan avioehtoasioiden rekisteriin ja 13 §:n 3 kohdan mukaan lahjoitusasioiden rekisteriin talletettaisiin yhteystiedot. Nykyisin rekisteriin talletetaan vain kotipaikat. Yhteystietojen tallettaminen ei lainvalmisteluosaston näkemyksen mukaan liene välttämätöntä yksilöinnin kannalta ja alunperin merkityt yhteystiedot voisivat joka tapauksessa vanhentua. Yhteystietojen tallettaminen rekisteriin, jonka tiedot ovat julkisia, olisi ongelmallista yksityisyyden suojan kannalta.

Ehdotetussa 10 §:ssä ei ole mainittu rekisteröitävänä tietona rekisteröintipäivää. Perustelujen mukaan rekisteröintipäivä olisi pykälässä mainittu tunnistetieto. Voimassaolevassa asetuksessa mainitaan erikseen asiakirjan rekisteröintipäivä ja tunnistetiedot. Sääntelyn säilyttäminen nykyistä vastaavana olisi selkeämpää. Lisäksi pykälän perustelulausumassa on virhe. Ehdotetussa säännöksessä ei mainita tallettavaksi tietoa puolison nimen muutoksesta tai avioliiton purkautumisesta, jotka nykyisen sääntelyn mukaan tulee tallettaa. Perustelujen mukaan nykyiseen sääntelyyn ei olisi tarkoitus tehdä muutoksia.

Lisäksi lainvalmisteluosasto on tehnyt avioliittolakia koskeviin pykäläehdotuksiin lakitekniisiä korjausehdotuksia.

Seinäjoen maistraatti

Seinäjoen maistraatti on todennut, että käytännössä esiintyy tapauksia, joissa maistraattiin toimitetaan postitse vain avioehtosopimus. Kun muuta tarkoitusta kuin rekisteröintiä varten asiakirjaa tuskin toimitetaan maistraattiin, monesti lienee tulkittu, että taustalla on nimenomaan halu rekisteröidä avioehtosopimus. Lakiesityksessä edellytetään kirjallista ilmoitusta, jolloin edellä mainittu tulkinta ei liene mahdollinen. Olisi pohdittava, onko määräys kirjallisesta ilmoituksesta nimenomaan avioehtosopimuksen osalta tarpeellinen. Joka tapauksessa se poikkeaa hallintolain asioiden vireillepanoa koskevasta sääntelystä.

5.2. Testamenttirekisteri

Oikeusministeriön lainvalmisteluosasto

Lainvalmisteluosasto kannattaa työryhmän esitystä siitä, että testamenttien rekisteröinti tehdään mahdolliseksi lakisääteisenä mutta samalla vapaaehtoisena palveluna. Rekisterin avulla voitaisiin edistää testamenttien löytymistä ja siten testamentintekijöiden viimeisen tahdon toteutumista. Tulisi vielä harkita sitä, että maistraatit ottaisivat vastaan jäljennöksen testamentista ja että säädettäisiin erikseen myös testamentin peruuttamisen rekisteröinnistä. Jos nyt ehdotettavaan lakiin ei oteta säännöksiä testamentin jäljennöksen tallettamisesta maistraattiin, voidaan olettaa, että tavanomaisoikeudellinen käytäntö testamenttien jäljennösten tallettamisesta käräjäoikeuksiin jatkuisi. Tällöin testamentin löytymistä turvaavat erilaiset menettelyvaihtoehdot ja niiden oikeudellinen merkitys muodostuisivat kansalaisten kannalta vaikeasti hahmotettaviksi. Tallettamisella olisi myös tärkeä merkitys testamentin tekijän viimeisen tahdon toteutumisen kannalta esimerkiksi silloin, kun testamentti on tuhoutunut testamentin tekijän tahtomatta. Lainvalmisteluosasto on esittänyt lisäksi useita lähinnä teknisluontoisia muutoksia.

Itä-Suomen lääninhallitus

Testamenttien rekisteröinti tulisi olla mahdollista. Testamenttirekisterillä tulisi olla kuitenkin enemmän oikeutta luovaa vaikutusta. Esimerkiksi muotovirheellistä testamenttia ei saisi rekisteröidä. Myös testamentin peruuttaminen tulisi rekisteröidä.

Oulun lääninhallitus

Testamentin tekeminen ja sen peruuttaminen on puhtaasti yksityisoikeudellinen toimi, johon ei liity julkista etua. Testamenttia ei tarvitse tehdä viranomaisen luona eikä sen voimassaolo riipu rekisteröinnistä. Niin kauan kuin nykyiset testamenttia koskevat säännökset ovat voimassa, testamentin rekisteröiminen esitellyllä tavalla ei ole tarkoituksenmukaista valtion varoilla ylläpidettävää toimintaa. Jos testamenttirekisteriä koskevat säännökset tulevat voimaan tulisi 16 § 2 mom. 3 kohta muuttaa siten, että se tulisi muotoon: tieto siitä *missä* testamenttia säilytetään eikä *kenen hallussa* sitä säilytetään.

Espoon maistraatti

Espoon maistraatti epäilee ovatko testamenttirekisterin vaikutukset positiivisia. Jos rekisteröinnin jälkeen muutetaan säilytyspaikkaa tai esim. peruitaan testamentti, saattaa rekisteröity testamentti aiheuttaa enemmän haittaa, esim. riitoja perillisten kesken kuin vähentää niitä.

Kemin maistraatti

Esityksestä on pääteltävissä, että uudistuksen jälkeen oikeudet ottaisivat vastaan testamentteja ja maistraatit pitäisivät rekisteriä testamentin säilytyspaikasta. Ei tunnu järkevältä ja saataisiin todennäköisesti aikaan entistä sekavampi tilanne. Kun mietinnönkin mukaan asiaa on tarkasteltava uudestaan perintökaaren kokonaisuudistuksen yhteydessä, olisi parempi jättää rekisteri perustamatta tässä vaiheessa ja odottaa perintökaaren uudistusta.

Kotkan maistraatti

Jos rekisterimerkintä ei ilman muuta näyttöä osoittaisi testaattorin viimeistä tahtoa, rekisterillä ei olisi kovin suurta merkitystä.

Kuopion seudun maistraatti

Pääongelmana ei ole rekisterin puuttuminen vaan se, että ei tiedetä sitä, mikä on puolisoiden keskinäisen testamentin todellinen tarkoitus. Lakiperusteinen rekisteröinti ilman minkäänlaisia oikeusvaikutuksia aiheuttaisi vain lisää sekaannusta oikeuden pöytäkirjaan otettuun testamenttiin verrattuna. Vain jälkikäteen saatava tieto testamentin olemassaolosta olisi omiaan vain sekoittamaan tilannetta testamentin muuttamis- tai kumoamistapauksissa. Rekisteröintimahdollisuutta tulisikin harkita vasta perintökaaren uudistuksen yhteydessä perusteellisen valmistelun jälkeen, jos se silloin katsotaan tarpeelliseksi.

Lahden maistraatti

Ehdotus testamenttirekisterin osalta on keskeneräinen. Jo tässä vaiheessa tulisi päättää tuleeko rekisteröinti sisältämään jatkossa myös alkuperäisen testamenttien tallentamisen vai ei.

Oulun maistraatti

Vapaaehtoinen menettely on hyvä. Jos julkinen notaari toimisi testamentin todistajana, esteettömyys toteutuisi hyvin. Myös ulkopuolisen silmin tämä antaa luotettavan kuvan todistajasta.

Rauman maistraatti

Rauman maistraatti kannattaa työryhmän ehdotuksia. Holhoustoimessa on tullut esille testamenttien tekemisen ja säilyttämisen horjuvuus. Joissakin tapauksissa voidaan sanoa kyseessä olleen hyväksikäyttöä. Viranomaisen toiminta prosessissa selkiyttäisi tilannetta. Julkinen notaari kykenisi selvittämään, onko kyse todella testaattorin omasta tahdosta. Lisäksi testamentin tekijän tahdonilmaisun säilyvyys paranisi, jos testamentti rekisteröitäisiin ja säilytettäisiin viranomaisen hallussa.

Rovaniemen maistraatti

Pelkkä tieto testamentin olemassa olostaan sen rekisteröintihetkellä ei riitä. Testamentin tekijöiden suurin huoli on ollut nimenomaan se, miten testamentti säilyy ja miten testamentin saajat saavat testamentin haltuunsa tekijän kuoleman jälkeen. Työryhmän esittämä malli ei anna asiaan ratkaisua. Myöskään tieto siitä missä testamentti on rekisteröintihetkellä, ei ole toimiva silloin kuin testamenttia ei löydy. Tästä sekä mm tallentamiseen liittyvien oikeusvaikutusten ongelmallisuus puoltaisivat sitä, että testamentin tallentamiseen liittyvät kysymykset selvitettäisiin perusteellisesti ja kokonaisvaltaisesti ja siihen liittyvät ratkaisut tehtäisiin vasta perintökaaren kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Seinäjoen maistraatti

Rekisterin perustaminen on sinänsä kannatettavaa ottaen huomioon varallisuuden lisääntymisen ja perhesuhteiden muuttumisen. Esitys tuntuu kuitenkin keskeneräiseltä ja irralliselta. Mikä merkitys on rekisterillä, joka kuitenkin perustuu vapaaehtoisuuteen ja mikä sen todellinen käyttö tulee olemaan. Maistraatti esittää, että olisiko testamenttirekisteriä selvitettävä tarkemmin yhdessä muun testamentteihin liittyvän sääntelyn ja ns. notaaritestamentin käyttöönottamisen kanssa osana perintökaaren laajempaa uudistamista.

Turunmaan maistraatti

Testamentin rekisteröiminen ei olisi muotovaatimus eikä sillä olisi merkitystä testamentin selvittelyprosessille. Se ei myöskään estä testamenttaustahdon joutumista taivuttelun kohteeksi. On myös oletettavissa, että lakisääteinen rekisteri loisi virheellisen käsityksen siitä, että vain rekisteröity testamentti on pätevä. Rekisterin julkisuutta ei myöskään ole katsottava selvitettyksi tarpeeksi. Maistraatti esittää, että testamenttiasioiden osalta rekisterin perustaminen siirretään harkittavaksi perintökaaren käsittelyn yhteyteen.

Tampereen maistraatti

Testamenttirekisterin osalta vaaditaan testamentin esittämistä maistraatille. Samalla pitäisi mainita, että maistraatti ei tarkemmin tutki testamenttia ja ettei rekisterillä ole oikeusvaikutuksia. Tarkoituksen olisi varmistaa ettei kansalaisille syntyisi väärää käsitystä maistraatin roolista ja rekisteröinnin merkityksestä. Rekisterimerkinnän poistaminen pitäisi säädellä.

Helsingin käräjäoikeus

Testamenttirekisterillä pyrittäisiin vain sen selvittämiseen onko joku tehnyt testamentin ja missä sitä on tarkoitus säilyttää. Testamentti voidaan vapaasti muuttaa tai peruuttaa. Testamenttirekisteri olisi omiaan antamaan maallikolle kuvan, että rekisteröinti rajoittaisi näitä mahdollisuuksia. Ennen rekisteröinnin ja säilyttämisen sääntelyä tulisi selvittää, ketkä näitä palveluja tarjoavat ja onko tarpeen säännellä esimerkiksi säilytystapaa ja toimeenpanijaa koskevia seikkoja nykyistä täsmällisemmin. Testamentin rekisteröintiin liittyvä testamentin säilyttäminen kuuluu luonteeltaan viranomaispalveluihin. Säilyttäminen on tärkeämpää kuin rekisteröinti. Hankalia ja epäselviä tilanteita saattaisi syntyä, erityisesti tilanteissa joissa ehdotuksen mukaisesti rekisteröity testamentti on kadonnut, mitätöity tai muutettu. Käräjäoikeus suhtautuu kielteisesti ehdotettuun testamenttirekisteriin.

Kokkolan käräjäoikeus

Testamenttirekisteri on kannatettava.

Lahden käräjäoikeus

Työryhmän ehdotusta testamenttirekisterin perustamiseksi lakisääteisenä mutta vapaaehtoisena palveluna ei ole aihetta vastustaa. Työryhmä jättäisi tässä vaiheessa avoimeksi testamentin säilyttämisen/tallentamisen. Tallentamiseen liittyy oikeudellisia ja näyttöongelmia, kun testamentti on voimassaolevan perintökaaren säännösten mukaan vapaamuotoisesti peruutettavissa. Sen vuoksi on perusteluta, että perintökaaren kokonaisuudistuksen yhteydessä selvittää myös testamentin säilyttämispalveluun liittyvät

kysymykset. Käräjäoikeuden mielestä testamentin säilyttäjänä ja rekisteröinnistä vastaavana tahona voisi olla maistraatissa toimiva julkinen notaari. Jos testamentin tallettamiseen liitetään oikeudellisesti vahva, sen voimassa olemista koskeva oletama, tulisi selvittää tarkemmin myös testamentin muuttamiseen ja peruuttamiseen liittyvät kysymykset ja muutovaatimukset.

Lapin käräjäoikeus

Kannattaa testamenttien rekisteröintimahdollisuutta. Ongelmana se, että rekisteröinti ei ole pakollinen, jolloin siitä ei voi aukottomasti nähdä onko testamenttia olemassa vai ei. Kun pakollisuuteen ei ilmeisesti ole mahdollista mennä, vapaaehtoinenkin rekisteröintikin on parempi kuin ei mitään.

Rovaniemen käräjäoikeus

Kannattaa testamenttirekisterin perustamista. Rekisteri poistaa tarpeen tallettaa testamentti käräjäoikeuteen, koska rekisterissä olisi tieto siitä, missä testamentti talletetaan. Samalla poistuu ongelma siitä, että käräjäoikeuden diaaritiedot ovat julkisia. Vapaaehtoisuus on tarpeen siitä syystä, että testamentteja voidaan tehdä ja peruuttaa hyvinkin erilaisissa olosuhteissa esim hätätilatestamenti. Julkisuutta koskeva säännös selkiyttää asiaa verrattuna nykytilanteeseen.

Suomen Pankkiyhdistys

On erityisen kannatettavaa, että rekisterit keskitetään maistraateille. Testamenttirekisteri luo toteutuessaan selkeyttä nykyiseen käytäntöön.

Suomen asianajajaliitto

Testamenttirekisterin perustaminen on kannatettavaa, mutta koska siihen liittyy ehdotus myöhemmin mahdollisesti toteutettavasta testamenttien säilytyspalvelusta sekä testamentin todistamisesta julkisen notaarin toimesta, olisi luontevaa, että testamenttirekisterin perustamista koskeva kysymys tulisi otettaisiin esiin vasta perintökaaren uudistamista koskevassa yhteydessä. Myös testamentin säilyttämiseen liittyvät julkisuus-kysymykset tulisi tarkemmin selvittää perintökaaren uudistuksen yhteydessä.

Julkiset oikeusavustajat ry

Yhdistys pitää erityisen kannatettavana testamenttirekisterin luomista. Ehdotus toteutuessaan lisäisi oikeusvarmuutta ja sen avulla testamentin tekijä voisi olla varma siitä, että hänen laatimansa testamentti myös löydetään. Rekisterille on olemassa selvä tilaus.

Palkansaajajärjestö Pardia ry

Testamenttirekisteri saattaisi luoda kansalaisten keskuudessa virheellisen käsityksen, että vain rekisteriin merkitty testamentti on pätevä. Järjestö esittää, että rekisterin perustaminen siirretään harkittavaksi perintökaaren uudistamisen yhteydessä.

5.3.Siviilivihkimispalvelujen kehittäminen

Sisäasiainministeriö

Siviilivihkimispalvelujen laajentaminen virka-ajan ja paikan ulkopuolelle olisi merkittävä parannus asiakkaiden palveluodotuksiin. Tavoitteena tulee olla, että kyseinen palvelu olisi asiakkaiden saavutettavissa suuressa osassa maata ja mahdollisimman tasaisesti. ja että vihkimiset jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti palvelun tuottamiseen osallistuvien vihkiäjien kesken. Vihkimispalvelujen osalta todetaan, että käräjäoikeuksien tulostavoitteisiin tulee myös sisällyttää virka-ajan ja paikan ulkopuolisten vihkimispalvelujen järjestäminen. Maistraateille ja käräjäoikeuksille kyseisen palvelun tulee olla kustannusneutraalia

toimintaa, minkä vuoksi asiakkaalta perittävän maksun tulee kattaa vihkijälle suoritettavan toimituspalkkion.

Maistraattien virkanimikkeistöä on tarkoitus tarkistaa vuoden 2004 aikana, joten jos muutoksia tehdään, se tulee ottaa huomioon asianomaisissa säädöksissä.

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriö suhtautuu ehdotukseen myönteisesti ja toteaa, että palvelusta aiheutuvat kustannukset tulee kattaa täysimääräisesti palvelusta perittävillä maksuilla.

Oikeusministeriön lainvalmisteluosasto

Lainvalmisteluosasto ei näe estettä sille, että siviilivihkimispalvelujen tarjontaa pyritään olemassa olevaa kysyntää vastaavasti laajentamaan ehdotetulla tavalla. Kun ehdotuksenkin mukaan vihkimisen toimittaminen virastotyöajan ulkopuolella perustuisi vihkijän kanssa tehtävään sopimukseen, palvelujen saatavuus ja käytännöt eri paikkakunnilla saattaisivat jatkossakin vaihdella. Ehdotettua pidemmälle meneviin keinoihin siviilivihkimispalvelujen tarjonnan laajentamiseksi ei liene kuitenkaan perusteltua tarvetta mennä. Lainvalmisteluosasto on esittänyt lisäksi lähinnä teknisluontoisia muutoksia.

Itä-Suomen lääninhallitus

Lääninhallitus kannattaa ehdotusta. Uudistuksella vastattaisiin asiakkaiden palveluodotuksiin. Uudistuksella korjattaisiin myös epätasapaino maistraattien ja käräjäoikeuksien kesken.

Oulun lääninhallitus

Vaikka vihkiminen jää edelleen vapaaehtoisuuden varaan, muutos lisännee siviilivihkimisiä viikonloppuisin.

Espoon maistraatti

Lakiesityksestä voi saada sellaisen kuvan, että vihkiminen voisi olla maksullinen silloin, kun vihkiminen tapahtuu muulloin kuin virastojen aukioloaikana tai muualla kuin siviilivihkijän toimitiloissa. Perusteluista saa sellaisen käsityksen, että vain virka-ajan ulkopuolella suoritettu vihkiminen voisi olla maksullinen. Lakiehdotuksen sanamuoto voidaan tulkita myös siten, että virka-aikana, mutta virkapaikan ulkopuolella suoritettu vihkiminen olisi maksullista. Kolmas tulkintavaihtoehto olisi, että vihkiminen virka-ajan ulkopuolella on maksullista ja siitä peritään myös matkakulut ja virka-aikana mutta virkapaikan ulkopuolella vihkimisestä perittäisiin vain matkakulut. Lakiesitystä tulee täsmentää tältä osin.

Maistraatit eivät muutkaan vihkimiseen oikeutetut voi taata kaikkina aikoina eikä kaikkiin paikkoihin vihkijää, joten vihkiminen virka-ajan ja virkapaikan ulkopuolella ei voi olla kihlakumppanille subjektiivinen oikeus vaan mahdollisuus, jos kihlakumppanit ja vihkijä pääsevät yhteisymmärrykseen. paikasta ja ajasta. Se, että vihkiminen perustuu vihkijän vapaaehtoisuuteen, tulee käydä selkeästi ilmi lakitekstistä.

Helsingin maistraatti

Aloitettaessa valtion puolelta palvelua, jossa vihkiminen suoritetaan virkamiehen vapaa-aikana, tulee järjestelmän olla sellainen, että vihkijä löytyy valtion puolesta aina sovittuun aikaan. Aloitettuja palveluita ei voida myöskään lopettaa jonakin vuonna, vaan niiden on jatkuttava vuodesta toiseen. Vihkimispalveluja ei tästä syystä voida laskea sen varaan, että yksittäinen virkamies hoitaa niitä vapaa-aikanaan, vaan asia tulee hoitaa työaikalakia muuttaen ja virkaehtosopimusmenettelyllä sopien.

Palvelujen järjestämisen oikeudellinen puoli ei onnistu pelkällä kihlakumppanien ja vihkijän välisellä sopimuksella. Henkikirjoittajat ovat työaikalain 1 §:n 2 momentin mukaan työaikalain alaisia ja ovat siten oi-

keutettuja tässä laissa tarkoitettuun viikottaiseen vapaa-aikaan sekä ylityö- ja sunnuntaityökorvauksiin, toisin kuin kirkon työntekijät.

Hyvinkään maistraatti

Pitäisi johdonmukaisesti huolehtia siitä, että parisuhteen rekisteröinti mainittaisiin aina samassa yhteydessä kuin vihkiminenkin. Siviilivihkimis- ja parisuhteen rekisteröintipalvelujen maksullisuutta tulisi harkita uudelleen. Mietinnön kansainvälisestä vertailusta voi todeta, että muissa pohjoisessa maksua ei asiakkailta peritä. Maksun periminen ei oikein istu tähän yhteiskunnan kannalta tärkeään tapahtumaan. Se ei myöskään ole tasapuolista kansalaisten kesken, koska maksua ei peritä kirkollisesta vihkimisestääkään. Sen sijaan vihkijälle palkkio ja kulukorvaus tulisi maksaa valtion varoista.

Siviilivihkimis- ja parisuhteen rekisteröintipalvelujen palkkioasiassa tulisi edetä niin, että työmarkkinaosapuolten välillä käytäisiin ensin neuvottelut vihkijälle/rekisteröijälle maksettavasta palkkiosta, jotta varmistettaisiin se, että vihkiöitä/rekisteröijä todella saataisiin lisää. Tämä uudistus on kauan odotettu ja sen tarve kasvaa jatkuvasti. Maistraatti vastustaa ehdottomasti sitä, että toimistohenkilökuntaa velvoitettaisiin ylitöihin. Maistraatin kokemuksen mukaan vihkipari löytää helposti tilaisuuksiin todistajat.

Kemin maistraatti

On korkea aika saada maksuista ja korvauksista laki ja asetus, koska maksuttomien ja maksullisten palvelujen kysyntä ja tarjonta eivät ole tasapainossa.

Yhteistyö maistraattien ja käräjäoikeuksien kesken on mahdollinen ainoastaan, jos maksut ovat tarpeeksi suuret. Muuten kiinnostus voi olla vähäistä. Lisäksi siviilivihkimisten lisääminen ei liene oikeuslaitoksen kehittämissuunnitelman mukaista.

Henkikirjoittajan virkanimike on muuttumassa. Avioliittolakiin voitaisiin kirjata: Maistraatin päällikkö tai hänen määräämänsä oikeustieteen kandidaatin tutkinnon suorittanut maistraatin virkamies.

Kotkan maistraatti

Se, että vihkijälle maksetaan korvaus myöskin, jos hän virka-aikana vihkii virkapaikan ulkopuolella voi näyttää ulkopuolisesta kohtuuttomalta. Toki kulukorvaus tulee vihkijän saada. Myöskin viraston sisällä voisi tulla ongelmia, ellei asioista päästä sopimukseen. Joku voisi haluta vihkiä enemmänkin virka-aikana virkapaikan ulkopuolella korvauksen toivossa, jolloin virastossa olevat työtoverit joutuisivat tekemään mahdollisesti hänen työnsä virastossa. Toki jonkinlainen palkkio tulisi ilmeisesti saada, mutta se voisi mennä kokonaan valtiolle.

Kuopion seudun maistraatti

Maistraatti yhtyy työryhmän esitykseen. Toimitiloja kehittämällä saataisiin myös virka-ajan ulkopuoliset vihkimiset keskitetyksi ja vihkiöiden lukumäärä paremmin riittäväksi.

Lahden maistraatti

Siviilivihkimispalvelujen laajentamistavoitteisiin ei päästä sillä, että maksetaan palkkio vihkiölle ja peritään maksu vihittävilä.

Käräjäoikeuksissa ei olla kiinnostuneita vihkimisen järjestämisestä ja niiden mukaan koko tehtävä voitaisiin siirtää maistraateille. Tämä ei ole hedelmällinen lähtökohta yhteistyölle, jota mietinnössä ehdotetaan. Vastuu jäisi yksin maistraateille.

Siviilivihkimisen laajentamiseen liittyy käytännön ongelmia, joihin tulee löytyä ratkaisu ennen kuin vihkimisiin päästään. Työaikalainsäädännön pakottavat normit kieltävät maistraatin päällikköä tekemästä henki-

kirjoittajan kanssa näiden työaikaan liittyviä sopimuksia, jotka ovat ristiriidassa pakottavien normien kanssa. Lakisääteisten tehtävien hoitaminen on ensisijainen maistraatin tehtävä, josta ei voi vapautua sillä varjolla, että viikonloppuvihkimisten vuoksi viikolla pidetään vapaata ja nämä mahdolliset työt jäävät tekemättä vai viivästyvät. Toimialueemme kuntien väliset välimatkat ovat pitkiä. Yhden päivän aikana ei ehditä suorittaa montakaan vihkimistä virkapaikan ulkopuolella. Kesäkuukausina vihkimisiä oli jokaisena viikonloppuna. Varsinkin perheellisten henkikirjoittajien osalta tämä merkitsee räikeää ristiriitaa hallitusohjelmaan kirjatun periaatteen kanssa, jonka mukaan perhevapaita pitää pyrkiä lisäämään ja muutenkin tukemaan mahdollisuutta vanhempien ja lasten yhdessäoloaikaan. Jos vihkimiset keskitetään muutamalle ennalta valitulle viikonlopulle, tulee ongelmaksi yhdenvertaisuusperiaatteen toteutuminen, sillä ei ole olemassa objektiivista perustetta, jonka mukaan valitaan ne parit, joille tämä palvelu käytettävissä olevan ajan puitteissa pystytään tarjoamaan.

Korvaus vihkimisestä ei ole korvaus menetetyistä vapaa-ajasta, vaan se on korvaus tehdystä työstä. Myös varalla olevalle henkikirjoittajalle on maksettava korvaus varallaoloajasta. Jos vihkimiset suoritetaan virka-ajan ulkopuolella virastossa, tarvitaan paikalle myös ns. suntio, jolle on erikseen maksettava ylityökorvaus.

Maistraatti esittää, että vihkimiset perustuisivat edelleen vapaaehtoisuuteen. Tätä vapaaehtoisuutta ei saa kiertää siten, että ne asetetaan tulostavoitteiksi.

Rauman maistraatti

Maistraatti kannattaa sinänsä virka-ajan ulkopuolisia vihkimisiä, mutta palkkion tulee olla niin suuri, että se muodostaa todellisen houkuttimen työskennellä myös viikonloppun aikana. Muussa tapauksessa vihkimispalveluita ei saada tuotettua siinä määrin, että se muodostaisi todellisen palvelun sitä haluaville. Vihkimispalvelujen järjestäminen virka-ajan ulkopuolella on ongelmallista. Tulisi olla riittävästi vihkijöitä, jotta esim. lauantaivihkimiset eivät muodostaisi kohtuutonta rasitusta vihkijälle viikonlopputöiden muodossa.

Rovaniemen maistraatti

Virka-ajan ulkopuolisten vihkimisien tarve näyttää kasvavan vuosi vuodelta. Lapissa turismiin liittyvät vihkimiset luovat omat erityispiirteensä. Lapissa annettavia vihkimispalveluja on viime aikoina ryhdytty markkinoimaan omana teemamatkana. Virka-ajan ulkopuoliset vihkimiset ajoittuvat joulun ja juhannuksen tienoille, jolloin vihkijätkin viettäisivät mieluiten lomaa. Pelkona on, että vihkijöiden määrä käy liian pieneksi. Jos lisääntyvään virka-ajan ulkopuolisiin vihkimistarpeisiin aiotaan vastata, edellyttää se sitä, että myös käräjäoikeuksien tulisi osallistua siviilivihkimisiin. Maistraateissa vihkimisiä voisivat toimittaa myös muut lakimiehet kuin henkikirjoittajat. Maistraatti katsoo, että virka-ajan ja -paikan ulkopuolisten vihkimisten tulisi perustua vapaaehtoisuuteen.

Maksu, joka vihkimisestä peritään ei saisi määräytyä kaavamaisesti. Siinä tulisi huomioida ainakin vihkijän matkaan ja toimitukseen käyttämä kokonaisaika, esim. samaan tapaan kuin tällä hetkellä tehdään normaalien virkamatkojen kohdalla. Voitaisiin myös harkita, tulisiko vihkimisen olla maksuton myös virka-ajan ja -paikan ulkopuolella.

Seinäjoen maistraatti

Kannattaa työryhmän ehdotuksia siviilivihkimisten kehittämiseksi. Siviilivihkimisen tulee perustua edelleen vihkijän vapaaehtoisuuteen.

Turun maistraatti

Vihkimispalveluja kehitettäessä tulisi huomioida työaikalain 31 §:n lepoaikaa koskevat määräykset. Käytännössä tämä johtanee siihen, että viikonloppuvihkimiset tulisivat ajoittumaan lauantapäiviin.

Virka-ajan ulkopuolella tapahtuva vihkiminen edellyttää jatkokehittelyä ja sellaisen varajärjestelmän luomista, jossa varalla olija on aina tavoitettavissa ja esteen sattuessa varsinaiselle vihkijälle, myös valmiina lähtemään suorittamaan vihkitoimitusta. Vapaaehtoisten määrä tulisi selvittää etukäiteistiedusteluin, samoin palvelua antavien maistraattien ja käräjäoikeuksien alueellinen ulottuvuus. Suostumuksen antamiseen vaikuttaa varmasti myös vihkimisestä vihkijälle maksettava rahallinen korvaus, joka pitäisi olla tiedossa, kun vapaaehtoisuutta selvitetään. Hyvä palvelu edellyttää, että palvelun jatkuvuus on turvattu. Vaikka virkamiehet sitoutuvatkin vuodeksi toimittamaan vihkimisiä, niin seuraavana vuonna tilanne saattaa olla toinen. Vapaaehtoisia ei ehkä löydy, ainakaan kesälauantaisin. Ongelmallista tulee olemaan myös toimivan varausjärjestelmän luominen, jos virastoja ja vihkiöitä on paljon. Edellä mainitut ovat asioita, joista päästäneen paikallistasolla hyvään lopputulokseen, kunhan palvelun mahdollistava lainsäädäntö saadaan aikaan.

Turunmaan maistraatti

Koska virkatehtäviin kuuluva siviilivihkiminen voidaan jo nyt suorittaa virastoajan ja -paikan ulkopuolella, maistraatti ei näe riittäviä perusteita siviilivihkimispalvelujen laajentamiseen esitetyllä tavalla. Työryhmä ei ole selvittänyt henkikirjoittajien halukkuutta palvelun laajentamiselle eikä palvelun tasapuolista saatavuutta maan eri osissa. Työryhmä ei myöskään ole kuullut muun henkilöstön näkökantaa siihen, että heiltä olisi mm. maistraatin turvallisuuden vuoksi voitava edellyttää läsnäoloa viikonloppuisin. Siviilivihkiminen on vain yksi maistraatin suorittamista rekisteröinnistä. Sen missä, miten ja milloin se voi tapahtua on siksi myös oltava viranomaisen päätettävissä.

Turunmaan maistraatti on lausunnossaan katsonut, että henkilövaikutukset arvioidaan mietinnössä vähäisiksi. Tietoturva edellyttää, että vihkiön suostuessa, että vihkiön suostuessa virka-ajan ulkopuoliseen vihkimiseen on lisäksi voitava määrätä paikalle muutakin maistraatin henkilökuntaa, mikä pääsääntöisesti edellyttää virkamiehen suostumusta.

Forssan käräjäoikeus

Olisi hyvä, että olisi etukäteen tieto niistä vihkiöistä, jotka suostuvat vihkimään virka-ajan ulkopuolella muissakin kuin virkapaikan tiloissa. Nykyisin vihittävät joutuvat soittelemaan ympäri valtakuntaa. Jotta vihittävät eivät joutuisi eriarvoiseen asemaan kirkolliseen vihkimiseen osallistuvien kanssa. Voisiko ajatella, että valtio maksaisi vihkiölle korvauksen vähän samaan tapaan kuin pakkokeinoasioissa (vähempikin riittää), mikä jäisi valtion vahingoksi.

Helsingin käräjäoikeus

Virka-ajan ulkopuolinen vihkiminen edellyttää, että vihkimisen suorittaja tekee sen vapaaehtoisuuden pohjalta. Käräjäoikeus katsoo, että alueellista yhteistyötä ei tarvita, vaan kukin virasto ohjaa tarvittaessa asiakkaat toisen viranomaisen luo, ellei pysty itse hoitamaan asiaa. Vihkiölle maksettava matkakustannusten korvaus lienee syytä rajata alueellisesti. Esimerkiksi Helsingissä se voisi rajoittua Helsingin hovioikeuspiiriin. On vaikeaa ymmärtää, miksi vihittäviltä tulisi periä maksu vihkimisestä. Valtion kannalta asia on taloudellisesti merkityksetön ja maksu johtaisi palvelun hakijoiden eriarvoisuuden ohella myös hyvin byrokraattisen makuiheen järjestelmään.

Kokkolan käräjäoikeus

On kyseenalaista voidaanko perittävillä maksuilla ja vihkiölle suoritettavalla korvauksella parantaa siviilivihkimispalvelujen saatavuutta. Vihkiölle maksettavan korvauksen tulisi olla tuntuva, jotta sillä olisi toivottava vaikutus.

Lahden käräjäoikeus

Kannattaa ehdotusta. Palvelun tarjoamisen tulee perustua mainittuina aikoina vihkitoimituksen suorittajan vapaaehtoisuuteen. Kysynnän määrä viikonloppuvihkimisten osalta edellyttäne käytännössä jonkinlaisen vuorolista- ja varamiesjärjestelmän toteuttamista alueellisesti. Maksun periminen kihlakumppaneilta ei liene kohtuutonta kihlakumppanien kannalta, kun edelleen säilyisi vaihtoehtoinen mahdollisuus maksuttomaan palveluun virka-aikana.

Lapin käräjäoikeus

Käräjäoikeus kannattaa ehdotusta ja sitä, että vihkijälle maksetaan vihkimisestä palkkio sekä matkakorvaukset. Käräjäoikeus esittää, että ainakin Lapin alueella vihkimisoikeus tulisi antaa muillekin kuin käräjäoikeustuomareille ja henkikirjoittajille, esimerkiksi julkisille oikeusavustajille tai julkisille notaareille, jotta vihkimisiin käytettävät matkat lyhenisivät niin asiakkailta kuin viranomaisiltakin. Työryhmän ehdotusta siitä, että viikonloppuvihkimisiä varten olisi etukäteen määrättävä päivät, käräjäoikeus ei kannata, koska viikonloppuvihkimisistä voidaan sopia aina tapauskohtaisesti.

Paraisten käräjäoikeus

Ei ole huomautettavaa ehdotusten osalta edellyttäen että maksettava palkkio on riittävän suuri. Avioliittolaki tulisi muuttaa siten, että käräjäoikeuksien notaareille tulisi antaa vihkimisoikeus.

Rovaniemen käräjäoikeus

Tuomareiden vapaa-aika on normaaliin virkatyöhön kuuluvien istuntojen, päivystysten ja työmäärän vuoksi jo ennestään rajoitettua. Tästä syystä on hyvä korostaa, että vihkiminen muulloin kuin virka-aikana virkapaikalla ei kuulu virkavelvollisuuksiin, ettei synny väärää käsitystä palvelun velvoittavuudesta.

Turun käräjäoikeus

Käräjäoikeus pitää hyvänä, että vihdoin on ryhdytty toimiin, jotka voivat saattaa siviilivihkimistä haluavat kansalaiset samanarvoisempaan asemaan kirkollisen vihkimisen kanssa. Käräjäoikeuden kokemuksen mukaan vihittävät maksaisivat mielellään siitä, että saisivat vihkijän paikalle lauantaipäivänä. Palkkioksi tulisi vahvistaa 170 euroa. Lain toivotaan olevan voimassa jo ensi kesänä.

Suomen asianajajaliitto

Ehdotus on kannatettava. On kohtuullista, että lisäkustannus tulee erityispalveluja haluavien itsensä kustannettavaksi.

Käräjäoikeustuomarit r.y.

Siviilivihkimispalveluja on kehitetty ainoastaan henkikirjoittajien kannalta. Tuomareilla ja laamaneilla ei ole työaikaa. Viikonvaihteen vihkimiseen käytetty aika ei ole oikeastaan ollut edes ajateltavissa antaa vapaana muuna aikana. Siviilivihkimispalveluiden iltaisin tai viikonvaihteissa tulee olla jatkossakin ehdottomasti vapaaehtoisuuteen perustuvaa.

Työryhmän ehdotus siitä, että maistraatit ja käräjäoikeudet tekisivät jatkossa yhteistyötä palvelujen tuottamisessa on pohdinnan arvoinen. On kuitenkin syytä muistaa, että suurikaan korvaus ei saisi käräjäoikeustuomaria toimittamaan vihkimisiä vapaa-aikanaan.

Vihkimisen tarjoaminen maksullisena palveluna vihkijän ja kihlakumppanien välisin sopimuksin on ilmaisukseltaan erittäin epäselvä. Merkityksellisimmäksi kysymykseksi jää kohtuullisen vihkijälle maksettavan palkkion määrittäminen. Vihkijän palkkio tulisi sitoa vihkijän todelliseen tuntipalkkaan ylityökorvauksiin. Palkkion määrä tulisi määrittää tehtävään kuluvaan ajan perusteella. Kolmen tunnin mukaan palkkion tulisi olla siten vähintään 150 euroa. Sunnuntaisin tai juhlapäivinä korvauksen määrä tulisi vähintään 200

euroa. Kiinteisiin palkkioihin ei pitäisi siten päätyä senkään vuoksi, että niiden taso ei mitä ilmeisimmin pysyisi palkkatason tasalla. Jos palkkiossa kuitenkin päädytään kiinteään palkkioon sen tulisi olla 3-6 tunnin ajankulun mukaisesti 300 euroa lauantaisin ja 400 euroa pyhäisin. Vain vihkijän palkkaukseen suhteutettu, todellisen ajankäytön perusteella lopullisesti määräytyvä palkkio vihkimisestä mahdollistaa esityksen tavoitteiden toteutumisen. Muutoin on mahdoton uskoa käräjäoikeustuomareiden ja henkikirjoittajien suorittavan vihkimisiä viikonvaihteessa.

Suomen henkikirjoittajayhdistys

Yhdistys kannattaa ehdotusta. Siviilivihkimisen tulee kuitenkin olla henkikirjoittajan velvollisuus vain virka-aikana ja virkapaikalla. Vihkimisen virka-ajan ulkopuolella tulee perustua vihkijän vapaaehtoisuuteen. Maksettavan palkkion tulee olla riittävä, jotta se kannustaisi vihkimisiin viikonloppuisin. Järjestelyissä tulee ottaa huomioon, että vihkijänä toimivalle virkamiehelle taataan kaikissa tapauksissa riittävä viikkolepo. Järjestelmä edellyttää yhteistyötä maistraattien ja käräjäoikeuksien kesken.

Palkansaaajajärjestö Pardia ry

Järjestö ei kannata siviilivihkimispalvelujen laajentamista esitetyllä tavalla. Työryhmä ei ole selvittänyt vihkijöiden halukkuutta esitettyyn palveluun. On todennäköistä, että jatkossakin henkikirjoittajat toimittavat suurimman osan vihkimisistä kuten nykyisinkin. Koska maistraateille on viime aikoina lisätty tehtäviä, voi olla, että tarvittavaa halukkuutta siviilivihkimispalvelujen laajentamiseen ei löydy. Kyseenalaista on myös se riittääkö esitetty järjestely turvaamaan palvelun tasapuolisen saatavuuden maan eri osissa. Ongelmaksi voi tulla myös sen jatkuvuuden turvaaminen.

Vihkiminen on laissa määrättyllä tavalla toimitettuna kestoltaan hyvin lyhyt virkatoimi. Siihen on maistraateissa liitetty seremoniallisista syistä lisäpiirteitä kuten musiikkia ja puheita. Avioliittoasetuksessa edellytetty sovelias vihkipaikka on saanut väistyä erikoisuuden tavoittelun tieltä. Virkatoimen viihteellistäminen ei välttämättä ole eduksi maistraattien viranomaiskuvalle eikä myöskään yhteiskunnalle vihkimisen laajoja oikeusvaikutuksia sisältävän merkityksen hämärtyessä.

Työaikalain mukaan ylityön teettäminen edellyttää pääsääntöisesti virkamiehen suostumusta. Suostumus annetaan kutakin kertaa varten erikseen tai määrätyn lyhyeksi ajanjaksoksi kerrallaan. Maistraatin muuta henkilökuntaa ei voida määrätä ylityönä ja virka-ajan ulkopuolella osallistumaan tavanomaisen virkatoimen suorittamiseen, jonka henkikirjoittaja sen sijaan suorittaisi virkavelvollisuutensa vapaaehtoisesti ylittäen korvausta vastaan. Jos vihkimisissä tarvittaisiin muun henkilöstön osallistumista tulee työn perustua vapaaehtoisuuteen ja työstä on maksettava korvausta samoilla perusteilla kuin vihkijällekin. Korvauksesta tulee säätää avioliittolaissa ja sen perusteella annettavassa asetuksessa.

LIITE

Viranomaiset ja yhteisöt, joilta pyydettiin lausunto. X:llä merkityt antoivat lausunnon.

Sisäasiainministeriö x
 Valtiovarainministeriö x
 Oikeusrekisterikeskus
 Väestörekisterikeskus x
 Tietosuojavaltuutettu x
 Oikeusministeriön lainvalmisteluosasto x

Kaikki maistraatit (37 kpl)

Espoon maistraatti x
 Helsingin maistraatti x
 Hyvinkään maistraatti x
 Kemin maistraatti x
 Kotkan maistraatti x
 Kuopion seudun maistraatti x
 Lahden maistraatti x
 Oulun maistraatti x
 Rauman maistraatti x
 Rovaniemen maistraatti x
 Seinäjoen maistraatti x
 Tampereen maistraatti x
 Turun maistraatti x
 Turunmaan maistraatti x

Ahvenanmaan lääninhallitus
 Länsi-Suomen lääninhallitus
 Lapin lääninhallitus
 Oulun lääninhallitus x
 Itä-Suomen lääninhallitus x

Forssan käräjäoikeus x
 Helsingin käräjäoikeus x
 Joensuun käräjäoikeus
 Jyväskylän käräjäoikeus x
 Kokkolan käräjäoikeus x
 Kuopion käräjäoikeus
 Lahden käräjäoikeus x
 Lapin käräjäoikeus x
 Paraisten käräjäoikeus x
 Rovaniemen käräjäoikeus x
 Turun käräjäoikeus x
 Tuusulan käräjäoikeus

Suomen Asianajajaliitto x

Julkiset oikeusavustajat ry x
Suomen Lakimiesliitto ry
Suomen Henkikirjoittajayhdistys ry x
Pardia ry x
Käräjäoikeustuomarit ry x
Valtion ja erityispalvelujen ammattiliitto VAL ry
Suomen evankelisluterilainen kirkko, Kirkkohallitus

Luottomiehet - Kreditmännens r.y.
Suomen Asiakastieto Oy x
Suomen Pankkiyhdistys x